

PIES PASTERSKI Z SZAR PŁANINY
(Jugoslovenski Ovcarski Pas-Sarplaninac)

Wersja polska : Czerwiec 2010

POCHODZENIE : Serbia/Macedonia.

DATA PUBLIKACJI OBOWIAZUJĄCEGO WZORCA: 24.11.1970.

KLASYFIKACJA F.C.I. : Grupa 2 Pinczery, sznauclery, molosy i szwajcarskie psy do bydła.
Seksja 2.2 Molosy typu górskiego.

Bez prób pracy.

KRÓTKI RYS HISTORYCZNY : Pies z Szar Płaniny hodowany był od niepamiętnych czasów w południowo-wschodnich, górzystych rejonach dawnej Jugosławii. Nazwa rasy pochodzi od pasma górskiego Szar Płanina, gdzie występuje najliczniej; dziś znany jest w wielu krajach. Rasa uznana została przez FCI w roku 1939 pod nazwą „owczarek iliryjski” (wzorzec nr. 41), ale w roku 1957 Zgromadzenie Ogólne FCI, na wniosek Związku Kynologicznego Jugosławii, zmieniło ją na „jugosłowiański pies pasterski z Szar Płaniny”. Jej pochodzenie pozostaje niejasne; prawdopodobne jest, że psy te przybyły z Azji do Europy w czasie wielkiej wędrówki ludów. Pierwotny typ utrzymał się tam, gdzie do niedawna licznie hodowano bydło, i gdzie psy wypełniać mogły swoją rolę opiekunów i obrońców stad przed drapieżnymi zwierzętami.

WRAŻENIE OGÓLNE I CHARAKTER :

- a) Pies z Szar Płaniny jest krzepki, proporcjonalnie zbudowany, wielkości znacznie większej od średniej. Ma mocny kośćciec, gęstą, długą i twardą szatę, która podkreśla jego zwartą budowę. Odznacza się mocną konstytucją, ma wyrównany, pewny temperament, jest nieprzekupnym, oddanym właścicielowi obrońcą, pozbawionym jednak napastliwości.
- b) Wielkość : Przeciętą wysokość w kłębie wynosi 62 cm dla psów i 58 cm dla suk. Psy poniżej 56 cm i suki poniżej 54 cm nie są dopuszczane do hodowli.
Waga : Psy 35-45 kg; suki 30-40 kg.
- c) Długość : Tułów nieco dłuższy od wysokości w kłębie, w proporcji 10 do 8 u psów i 12 do 10 u suk.

GŁOWA

- a) Proporcjonalna do tułowia, jej długość wynosi około 25 cm, co stanowi mniej więcej 40% wysokości w kłębie. Czaszka jest nieco dłuższa od kufy (proporcja 57 do 43%), i trochę wypukła w profilu, natomiast grzbiet nosa jest prosty. Linie profilu są lekko zbieżne.
- b) Czaszka : Szeroka, z wyraźną bruzdą środkową. Oglądana z góry i z profilu jest troszkę wypukła i lekko zaokrąglona. Łuki brwiowe tylko słabo rozwinięte, guz potyliczny niewidoczny.
- c) Stop : Nieznaczny.
- d) Kufa : Krótsza od mózgowczonej, u nasady szeroka i głęboka, lekko zwężająca się w kierunku nosa. Grzbiet nosa prosty i szeroki. Żuchwa z profilu tępo zakończona, dolna jej linia rozbieżna z linią grzbietu nosa w kierunku nasady kufy.
- e) Nos : Duży i czarny.
- f) Wargi : Umiarkowanie grube i przylegające; górna tylko trochę zachodzi na dolną. Kąciki warg nie są ani trochę obwisłe.
- g) Uzębienie : Zgryz nożycowy, uzębienie kompletne.
- h) Oczy : Kształtu migdała, ani duże, ani głęboko osadzone, barwy ciemnej lub jasnej brązowej, o spokojnym, ale przesywającym spojrzeniu, w którym nigdy nie widać obawy. Powieki i widoczne fragmenty tkanki powinny być czarne.
- i) Uszy : Osadzone na linii łączącej czubek nosa z wewnętrznym kątem oka, albo trochę niżej. Kształtu litery V, wiszące, blisko przylegające do policzków, pokryte krótkim, gęstym włosiem.

SZYJA: Górą trochę wygięta lub prosta, dołem prosta, średniej długości, ale długa sierść sprawia, że wydaje się krótsza niż jest. Gruba, dobrze umięśniona, płynnie łączy się z głową i łopatkami. Noszona nieco powyżej linii grzbietu. Skóra przylegająca, nie tworzy podgardla. Sierść na szyi gęsta, długa i twarda, tworzy kryzę, która podkreśla szerokość i głębokość przedniej części ciała.

TUŁÓW :

- a) Wrażenie ogólne: Linia górna pozioma lub lekko opadająca w kierunku zadu. Psy, pochodzące

wprost z gór, mogą mieć zad troszkę przebudowany, ale nie jest to pożądane. Długość tułowia przekracza nieco wysokość w kłębie.

- b) Kłab : Średnio wyrażony, szeroki, mocno połączony z szyją, przejście prawie niewidoczne.
- c) Grzbiet : Prosty i szeroki, niezbyt długi. Łędźwie jeszcze krótsze, szerokie i umięśnione.
- d) Zad : Średniej długości, opadający, dobrze umięśniony.
- e) Klatka piersiowa : Głęboka, mostek sięga łokcia; średniej długości, o lekko wysklepionych żebrach. Przedpiersie szerokie, umięśnione. Obwód klatki piersiowej powinien być większy od wysokości w kłębie przynajmniej o 20%.
- f) Brzuch : podciągnięty i umięśniony; linia dolna łagodnie wznosi się. Słabizna krótka, wyraźnie zaznaczona.

OGON: Długi, sięga przynajmniej stawu skokowego. Zad płynnie przechodzi w nasadę ogona. Gruby u nasady, zwężający się ku końcowi, z długim włosiem na spodzie. Noszony szablasto; gdy pies jest pobudzony ogon jest skręcony mocniej i może być wzniesiony powyżej grzbietu.

KOŃCZYNY

KOŃCZYNY PRZEDNIE :

Widok ogólny: Proste, proporcjonalne do tułowia. Łokcie na wysokości 55% wysokości w kłębie. Poszczególne odcinki kończyn proporcjonalne. Łopátka dość długa, szeroka, płaska, ustawiona od kątem 65° do linii poziomej. Ramię ustawione bardziej skośnie od łopatki, pod kątem 55° do linii poziomej, łączy się z podramieniem pod kątem 145°. Łokcie mocne, nie wykręcone na zewnątrz ani do wewnątrz, tylko trochę odstawione od klatki piersiowej. Podramię proste, długie, o mocnym kośćcu i umięśnieniu, ozdobione piórem na tylnej krawędzi. Śródrezcze mocne, szerokie, lekko nachylone. Łapy mocne, owalne, o dobrze wysklepionych i zwartych palcach. Pazury mocne i czarne, opuszki twarde i elastyczne, czarne.

KONCZYNY TYLNE : Oglądane z tyłu równo ustawione, trochę szerzej niż przednie. Oglądane z boku harmonijnie zbudowane, dość dobrze kątownie. Kąt w stawie kolanowym nieco bardziej rozarty niż w stawie barkowym, wynosi około 125°. Kolano mocne i szerokie. Podudzie skośne, mocne, o długich mięśniach i sierścią, tworzącą portki. Staw skokowy mocny, kąt około 130°. Śródstopie mniej nachylone od śródrezcza. Wilcze pazury zdarzają się rzadko i powinny być usunięte.

CHODY : Krok długi i elastyczny. Najbardziej typowym tempem jest kłus ze średnio długim wykrekiem. Galop wydaje się trochę ciężki, niemniej jednak jest przestrzenny i wydajny.

SKÓRA : Średnio gruba, elastyczna i przylegająca na całym ciele. Nie tworzy podgardla. Wszystkie widoczne błony śluzowe są czarne lub ciemne.

SZATA

SIERŚĆ : Na głowie, uszach i przedniej stronie nóg krótka. Na szyi, zadzie, udach, tylnej stronie nóg i ogonie długa, dość twarda, raczej przylegająca. Podszerstek obfity, krótki, gęsty i delikatny. Na kłębie włos ma długość 10-12 cm; nie może być krótszy niż 7 cm.

MAŚĆ : Jednobarwna; dopuszczalne różne kolory od białego do ciemnobrunatnego, który wygląda jak czarny. Pożądany odcień to żelazistoszary do ciemno szarego. Białe plamy i znaczenia niedopuszczalne, poza maleńkimi znaczeniami na piersi i palcach, które jednak nie są pożądane. Wierzch głowy, szyi i grzbiet w ciemniejszym odcieniu; maść rozjaśnia się do brudno białej lub żółtawo szarej na kończynach; przejście musi być stopniowe, bez zaznaczonych granic między kolorami.

WAGA : Psy w prawidłowej, roboczej kondycji 35-45 kg, suki 30-40 kg.

WADY : Wszelkie odchylenia od podanego wzorca powinny być uznane za wady i oceniane w zależności od stopnia nasilenia i wpływu na zdrowie i sprawność psa.

WADY MAŁE :

- Nie dość szeroka czaszka.
- Zbyt długa kufa .
- Zbyt ciężka kufa.
- Klatka piersiowa nie dość szeroka i głęboka.
- Żebra płaskie lub nadmiernie wysklepione.

- Niewielkie wady postawy.
- Sierść trochę krótsza, o ile tworzy pióra.
- Białe znaczenia na piersi i łapach.
- Ogon trochę za krótki.
- Zajęcza łapa i inne drobne wady budowy.

WADY DUŻE :

- Kufa wyraźnie długa lub szpiczasta.
- Uszy osadzone zbyt wysoko lub odstające.
- Zgryz cęgowy.
- Zapadnięty grzbiet.
- Ogon zakręcony na bok.
- Budowa limfatyczna; duże wady budowy.

WADY DYSKWALIFIKUJĄCE :

- Agresja lub wyraźna lękliwość.
- Braki przedtrzonowców.
- Wyraźna dysproporcja wzrostu i długości.
- Zbyt mały wzrost.
- Sierść krótsza niż 7 cm.
- Rozległe białe znaczenia (łaty) i pręgowanie.
- Błony śluzowe i powieki niepigmentowane.
- Wszelkie cechy degeneracji budowy, wyraźnie iksowata postawa, zły zgryz, brak ogona lub ogon szczątkowy, mocno łękowaty grzbiet itp.

Każdy pies o nienormalnej budowie i/lub przejawiający zaburzenia zachowania powinien być zdyskwalifikowany.

N.B. : Samce muszą mieć dwa normalnie wykształcone jądra, w pełni wyczuwalne w mosznie.